

Universitätsbibliothek Paderborn

**Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis
Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev
De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo**

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

III. Reijcitur ratio Guillelmi de Nogareto, actione negatoria in rem posse
capi eorum bona qui jurisdictionem impediunt.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15591

recta distributione reddantur. Si autem Episcopi jurisdictionem secularem usurpare contendant, lite per hanc appellationem ad Curias devoluta, ab invasione arcentur, mulcta indicta, & bonis captis. Eo jure olim usos esse Principes nostros testatum fecimus superioribus capitibus. Quem morem securi sunt posteri; ut passim docent veteres Pragmatici, Petrus Iacobi, Mafuerius, Aufrius, Benedictus, Boërius, Chassaneus, & omnes recentiores.

I. Hujus consuetudinis ratio exploranda est. Nec enim sufficit id quod vulgo jactari solet ex Vlpiano, omnibus magistratus concessum esse, secundum jus potestatis suae, jurisdictionem suam defendere penali iudicio; cum excipi possit ex Paulo, extra territorium aut supra jurisdictionem suam jus dicenti, impune non pareri. Scilicet pena à judge infligi non potest ei qui sibi subditus non est. Iudices autem ecclesiastici, ratione habita jurisdictionis ecclesiasticae quam exercent, à regia jurisdictione non pendent, cum auctoritates istae societatis communione quadam inter se vinciantur potius quam necessitate imperij quod alteri ab altera subeundum sit. Scio quidem rationem istam ab Aufrius & aliis Pragmaticis juvari solere ex iis quæ notavit Glossator Decretalium, nempe delegatum judicem potestatem sibi mandatam in eos porrigitur posse qui alioqui rescripto suo non continentur, si jurisdictionem suam impediant: quia, ut inquit Iurisconsultus, jurisdictione data, ea quoque concessa videntur fine quibus jurisdictione explicari non potuit. Hoc enim locum habere potest adversus eos qui à mandantis imperio pendent, ita ut in eos quoque partes suas commissoe videri possit.

II. Nec potior est illa ratio quam è jure civili haustam protulere Guillelmus de Nogareto & Guillelmus de Plesseiano, à quibus eam haussisse videtur Petrus Iacobi, scilicet actione negotiatoria in rem agere posse eum cuius impeditur jurisdictione, atque adeo per modum executionis res bonaque Clericorum eo casu capi posse. Etenim in servitibus, quæ sunt jura incorporalia, actiones negativaæ in rem scriptæ prodita sunt, quibus is qui possidet, intendit adversario jus non esse, exempli causâ, utendi fruendi, quæ ideo in rem dicuntur, quod in rem de qua est controversia diriguntur. Eodem exemplo, concedam quidem ad tuendam jurisdictionem suam, eum qui possidet jus illud incorporale, negotiorum actione uti posse, quæ in rem scripta dicetur, quia jus non esse adversario contendet in hoc negotio

jurisdictionem suam exercendi; sed ideo non competit jus auctori ea actione res alias persequendi, vel bona capiendi.

V. Supereft ergo ut dicamus hanc consuetudinem jure illo naturali niti quo defensio rei suæ unicuique permitta est, cum per vim aufertur. Etenim cum natura non patiatur ut aliorum spoliis nostras facultates augeamus, eadem natura duce vim illata vi repellere licet, dum tamen modus inculpata tutelæ servetur. Quod in privatis quidem controversiis post constituta iudicia per magistratum publicè fieri debet, quantum res ipsa patietur, ne sit occasio majoris tumultus faciendi. Vnde vis rectè dicitur à Iurisconsulto, quories id quod sibi quis debet putat, non per judicem repositum. Ceterum quod attinet ad Reges aut Republicas, manu & ferro res suas tueri & repetrere solent ab iis qui priores injuriam intulerunt, ita ut non solum conserta acie, sed etiam translatu in provincias hostium bello, urbium expugnatione, & agrorum depopulatione, copias hostiles suis finibus depellant. Quod defensionis jus non proficiunt ex hostium iniuritate, cum sepe accide soleat ut bellorum principia & causæ fatis probabili utrinque ratione nitantur; sed ex eo jure descendit quod natura hominum mentibus inseruit, ut se suaque præ aliorum commodis habeant commendationa. Hoc jure utuntur Reges in Republica Christiana adversus auctoritatem ecclesiasticam, quando de jurisdictione laesa controversiae oriuntur. Etenim vim jurisdictioni seculari illam vi contraria repellunt, bonaque adversariorum legitimè occupant, donec ab injuria inferenda cessaverint. Quæ ratio agendi eò justior est, quod eæ res imperio Principis continentur, quæ alioqui ejus auctorati subiectæ sunt, nempe bona immobilia Clericorum & Ecclesiarum: quamvis occupationis illius iustitia non ex eo capite pendat, sed ex defensionis jure. Hanc rationem præcipue expendit Philippus IV. in communito quod datum est Episcopis Senonesi & Autissiodorensi, de quo dixi capite XVIII. superiori. In eo jure defensionis exercendo omnia media licita pro imperio suo Princeps adhibere potest; ut docuit olim Ioannes Parisiensis Theologus, & recentioribus Victoria Hispanus, & alij quamplures.

V. Video quid reponi possit, scilicet idem jus competere jurisdictioni ecclesiasticae, ut censuris vim sibi fieri prohibeat à judge seculari. Quare hoc argumento nihil confici in gratiam Principum, quod non trahi possit in gratiam Episcoporum; unde conten-

L. 1. ff. Si quis jus
de causa non ob-
tinet. L. ult. ff. de
iurisdictio.

Glossa in c. 1. de
offic. deleg.

L. 1. ff. de ju-
risdictio.

ff. 1. Libert. c. 7.
n. 22.